

Sans-systemet I,1

Åbninger i sans og svar

Kvantitative sanssvar, Stayman, Transfer, Superfit

En af de mest grundlæggende dele i et naturligt Bridgesystem er sanssystemet, der som udgangspunkt har åbningsmeldingen 1 ut. Denne melding viste oprindeligt en jævn fordeling af antallet af kort mellem de 4 farver (3-3-3-4, 2-3-4-4 og 2-3-3-5); en balanceret hånd samt 16 – 18 Hp.

Alle systemkonstruktører blev efterfølgende over tid enige om, at intervallet 15 – 17 Hp ville forøge antallet af åbninger i sans og med et godt fastlagt sanssystem med svarmeldinger, ville det være vanskeligt at melde ind imod. Det har vist sig at holde stik langt hen ad vejen. (I næste lektion vil I dog blive præsenteret for ”de små Sans’er”, som har vundet indpas blandt turneringspillere).

Eksemplerne på den jævne fordeling kan også udtrykkes på den måde, at disse hænder kun må indeholde 1 fordelings – eller støttepoint. Dvs. at hænderne ikke må indeholde en singleton eller renonce, og max 1 doubleton.

Såfremt 5 korts farven er en god majorfarve (HHxxx) foreslås at åbne med denne farve fremfor Sans.

Med en pointmæssigt ringere major 5 farve er det væsentligere med sansåbningen straks at fortælle om håndens natur og styrke.

Denne oplysning om en balanceret hånd kommer derfor også til udtryk med en minimumshånd 12 – 14 Hp, som åbnes med 1 i farve, efterfulgt af sansmelding lavest muligt.

Og samme oplysning om den balancerede hånd der er for stærk til at blive åbnet med 1 ut. Den åbnes med 1 i farve efterfulgt af spring i sans.

Systemet for åbning i sans har derfor fået følgende udseende:

- 12 - 14 Hp: Åbn med 1 i farve og genmeld sans lavest muligt*
- 15 –17 Hp. Åbn med 1 ut.
- 18 –19 Hp: Åbn med 1 i farve og spring i sans.*
- 20 –21 Hp: Åbn med 2 ut
- 22 –24 Hp: Åbn med 2 ♣ og genmeld 2 ut
- 25- 27 Hp: Åbn med 2 ♣ og spring til 3 ut
- 28 -30 Hp: Åbn med 2 ♣ og spring til 4 ut

*Her er forudsat, at makker har svaret i ny farve. Såfremt makker har støttet åbningsfarven eller meldt sans, finder du som Åbner og Kaptajn en slutkontrakt.

Vær tilsvarende opmærksom på at genmeldingerne 2 ut eller springene til 3 ut eller 4 ut er de første naturlige meldinger efter kravåbningen 2 ♣ og de efterfølgende 2 ♦ eller kontrolsvar, der alle er kunstige.

Almindeligvis anbefales at stille større krav til håndens jævne fordeling, jo højere meldinger i sans. 2ut: 20 -21 Hp (3-3-3-4). Her kan kompenseres med længere gode minorfarver. En god 5-farve sidestilles ofte med 1 Hp ekstra.

Her nogle eksempler:

	Åbner	Svarer
	1 ♣	1 ♥
Balanceret hånd 12 -14 Hp	1 ut	

	Åbner	Svarer
	1 ♥	2 ♣
Balanceret hånd 12 – 14 Hp	2 ut	

	Åbner	Svarer
	1 ♥	2 ♣
Balanceret hånd 18 – 19 Hp	3 ut	

Denne hånd gemeldes ofte fejlagtigt med 2 ut, der derefter risikerer at blive passet ud.

	Åbner	Indmelder	Svarer	Fortsætter
	1 ♥	1 ♠	pas	pas
Balanceret hånd 18 – 19 Hp, samt sikkert hold i ♠.	1 ut			

Bemærk, at 12 -14 Hp ikke har mening, når makker har passet. Derfor 18 – 19 Hp.

	Åbner	Svarer
	2 ♣	2 ♥
Balanceret hånd 22 – 24 Hp	2 ut	

Åbningsmeldingen 2 ut er en balanceret hånd helst (3-3-3-4) med 20 – 21 Hp. Denne må godt have 5 gode kort i en majorfarve. Her er det væsentligere at få fortalt makker, at man har 20 – 21 Hp, fremfor en major-farve, der risikerer at blive passet ud.

Svar med jævne hænder: Kvantitative sanssvar

Svarer er som bekendt den der efter en åbning i sans ved mest om den totale styrke på de 2 hænder. Han er derfor kaptajn og skal bestemme, hvor højt der skal meldes. Som svarer må du ikke forvente yderligere oplysninger fra Åbner, med mindre du decideret beder ham om at oplyse, hvorvidt han har minimum eller maksimum og evt. tillæg.

Standardsvarene på åbningsmeldingen 1 ut med jævne hænder er:

0-8 Hp:	Meld pas
9 Hp:	Meld 2 ut, en opfordring til Åbner med 16 – 17 Hp.

10 – 15 Hp:	Meld 3 ut.
16 – 17 Hp:	Meld 4 ut! En opfordring til Åbner med 16 – 17 Hp.
18 – 19 Hp:	Meld 6 ut.
20 – 21 Hp:	Meld 5 ut! En opfordring til Åbner med 16 – 17 Hp.
22 – 25 Hp:	Meld 7 ut.

Opfordringen 2 ut fra Svarer er et såkaldt kvantitativt sanssvar, som betyder: Makker, jeg har ikke points nok til at garantere udgangen, men nok til at den er mulig. Meld 3 ut som Åbner, hvis du har maksimum. Og som svar på spørgsmålet: Hvad nu hvis jeg har 16 Hp? gives tommelfingerreglen: Hvis I tilsammen har minimum 25 Hp så meld 3 ut. Hvis I tilsammen har maks. 25 Hp, så meld pas til 2 ut. Her er det en hjælp med gode mellemkort i form af niere og tiere fremfor treere og firere. En fornuftig 5-farve er som nævnt heller ikke at foragte.

Svarmeldingerne 4 ut og 5 ut er opfordringer til slem. Betydningerne er: Makker, såfremt du har maksimum så meld 6 ut, henholdsvis 7 ut. Brug igen tommelfingerreglen: kan du tælle minimum 32 eller 36, så meld slemmen. Kan du tælle maksimum 32 henholdsvis 36 så meld pas til opfordringerne. Husk dog at melde 6 ut med minimum på opfordringen 5 ut 😊 !

Man bør være sig bevidst om, hvor relativt sjældent man har lejlighed til at melde slem i sans. Når der derfor er en rimelig chance for det, bør man tage den. Den pointmæssige gevinst er så meget større, end den evt. bet.

De, der er fortrolige med Gerbers 4 ♣ es-spørgemelding, bør bruge den for at forvise sig om, at modstanderne ikke har 2 esser.

Svarene med jævne hænder på Åbningsmeldingen 2 ut kan man selv udregne til:

0-3 Hp:	Meld pas
4-10 Hp:	Meld 3 ut,
11 – 12 Hp:	Meld 4 ut! En opfordring til Åbner.
13 – 14 Hp:	Meld 6 ut
15 – 16 Hp:	Meld 5 ut.! En opfordring til Åbner
17 + Hp:	Meld 7 ut.

Her er det igen kvaliteten af mellemkortene, der bør være afgørende for slutmeldingerne, når summen af honnørpointene befinder sig i den lave ende af intervallerne.

Her kan du læse mere om [kvantitative sanssvar](#).

Hvornår er meldingerne krav for en runde eller udgang i dette grundlæggende sanssystem?

Blandt åbningsmeldingerne er det kun 2 ♣ der er krav til mindst en melderunde, fordi det er en kunstig melding, der viser 22+ Hp (alternativt 8½ spillestik og min. 16+ Hp). Det ofte stillede spørgsmål er derfor: Hvor langt er åbningen 2 ♣ da krav ?

Efter et positivt svar fra Svarer er der etableret krav til mindst udgang:

	Åbner	Svarer	
	2 ♣	2 ♥	2 kontroller (1 es eller 2 konger)
	2 ♠	3 ♠	Fit i ♠.
Minimum	4 ♠	pas	

Efter negativt svar fra svarer, vil en ny farve (oftest) fra Åbner fortsat være krav til mindst en melderunde:

Åbner	Svarer	
2 ♣	2 ♦	0 eller 1 kontrol.
2 ♥	2 ♠	Second negative
?		

Her kan Åbner melde 3 ♥ med minimum, som Svarer må passe til efter 2 svage meldinger.

	Åbner	Svarer	
	2 ♣	2 ♦	0 eller 1 kontrol.
Balanceret hånd 22-24 Hp	2 ut	?	Her må passes med 0 Hp. 3 ut med 3 Hp.

Tilbage blandt svarmeldingerne i sanssystemet er som nævnt de opfordrende meldinger, der kan passes af Åbner.

Svar i farve

Det er jo langt fra altid, at den bedste kontrakt er sans, selv om der er blevet åbnet i sans. Hvad mener du om følgende 3 eksempler på svarhænder til makkers åbning 1 ut?

Eks.1	♠ E K 9 7 ♥ D B T 4 ♦ B 8 6 ♣ 9 5	Eks.2	♠ K B T 8 5 2 ♥ 8 ♦ 7 6 3 ♣ E D 9	Eks.3.	♠ 3 ♥ T 8 7 6 5 2 ♦ B 8 6 2 ♣ 9 5
-------	--	-------	--	--------	--

Eks. 1 viser en hånd, der måske er lettere at spille med én af majorfarverne som trumf. Eks. 2 har points nok til udgang med ♠ som trumf. Og da makker med sin åbning 1 ut lover mindst doubleton i ♠ er der mindst 8 trumfer tilsammen. Hånden i eks. 3 giver ikke mange stik ved spil i sans. Med ♥ som trumf giver hånden adskillige stik.

Stayman konventionen

Tilpasning i Majorfarverne er vigtig og en af de populære konventioner fra 1930-ernes USA stod Samuel Stayman for:

Svarmeldingen 2 ♣ på åbningsmeldingen 1 ut søger efter 4-kort i majorfarverne. Med meldingen lover Svarer mindst 4 kort i én eller begge majorfarver samt mindst interesse for udgang 9+ Hp.

Med Eks. 1 ovenfor kan Svarer melde 2 ♣. Såfremt Åbner har 4 kort i ♥ og/eller ♠ melder han 2 ♥ før ♠. Det betyder, at han har 4 kort i ♥, men han kan også have 4 kort i ♠. Hvis Åbner svarer 2 ♠, viser han 4 kort i ♠; men samtidig, at han ikke har 4 kort i ♥.

Hvis Åbner hverken har 4 kort i ♥ eller ♠, melder han kunstigt af med 2 ♦. Nogle turneringsspillere har forfinet deres negative svar på Stayman, således at de som sansåbner melder 2 ♦ med minimum 15 Hp, men 2 ut med Maksimum 16 – 17 Hp. Konventionen Stayman lover jo 9+Hp.

Eksempler

4.	Vest	Nord	Øst	Syd	5.	Vest	Nord	Øst	Syd
	1ut	pas	2 ♣			1 ♥	1 ut	pas	2 ♣

Stayman anvendes således også efter en indmelding i sans, når der følger pas umiddelbart efter. Fortsætter i Syd behandler indmeldingen ganske som en åbning 1 ut og bruger sanssystemet.

Konventionen anvendes ligeledes efter åbningen 2 ut (20 – 21 Hp), nu med svarmeldingen 3 ♣.

Læg mærke til, at anvendelsen af Stayman konventionen samtidig resulterer i, at svarer får overført kontrakten til sansåbner, der som oftest har den stærkeste hånd, men også ofte måske sårbare gafler, der helst skal holdes skjulte for modstanderne.

For at opretholde denne sidegevinst ved Stayman, at en majorkontrakt kommer på den rigtige - stærke - hånd skal svarer være opmærksom på følgende. Illustreret med følgende eksempler:

Eksempler

6.	Vest	Øst	7.	Vest	Øst
	♠ K B 7 6	♠ E D 5 4		♠ K B 7 6	♠ E D 5 4
	♥ E B 6 5	♥ K T 4		♥ K D 4 3	♥ E 9 8
	♦ T 2	♦ 8 4		♦ T 2	♦ D 4
	♣ E D 9	♣ T 6 5 4		♣ E D 9	♣ T 6 5 4
	1 ut	2 ♣		1 ut	2 ♣
	2 ♥	2 ut !		2 ♥	3 ut !
	3 ♠	4 ♠		4 ♠	pas
	pas				

Efter åbning 1 ut i Vest vil det ærgre Øst efter svar i sans, efterfølgende at se modstanderne tage de første 5 stik i ♦, når der er 9 – 10 stik med ♠ som trumffarve. Øst benytter Stayman konventionen og får svaret 2 ♥, der lover mindst 4 kort i ♥ og måske også i ♠. Øst skal ikke melde sine egne 4 kort i ♠, men melde enten 2ut, der viser minimum (eks. 6) eller 3ut der viser tilstrækkeligt til udgang (eks.7). Det ligger jo implicit i sansmeldingerne efter Stayman konventionen, at svarer har mindst 4 kort i den anden majorfarve, her ♠.

Kontrakten kommer nu på den rigtige (stærke) hånd og Vest beholder den vitale gaffel i ♣ skjult for modstanderne.

Husk igen, at med anvendelsen af sanssystemet er Svarer kaptajn. Sansåbner skal parere ordre, mens Svarer bestemmer, hvor højt der skal meldes.

Overførsel – Transfer

Som illustreret med eksemplerne 2 og 3 ovenfor på side 4 er det ofte ønskeligt at ændre kontrakten fra sans til trumf, her i majorfarverne. Oswald Jacoby - igen én af 1930-ernes amerikanske koryfæer i Bridge - fandt på at overføre Svarers farve til Åbner ved blot at melde farven under. Igen for at få kontrakten på den stærke hånd.

Det vil sige, at hvis Svarer efter åbning i sans melder ♦ skal sansåbner - uden at tænke - blot som et relæ melde ♥. Hvis Svarer melder ♥, skal sansåbner som relæ melde ♠. Og melder Svarer ♠, skal Åbner melde farven over, her ♣, naturligvis nu på 3-trinnet.

Bemærk at 2 ♣ svarmeldingen er optaget til brug i Stayman konventionen. Bemærk ligeledes at disse konventionsmeldinger er krav for mindst en melderunde og med Stayman oftest krav til udgang.

I modsætning til Stayman kan Svarer anvende Transfer såvel med svage (eks. 3) som stærke hænder (eks.2). Og fortrinsvis med skæve hænder (min. 5+ kort i trumffarven).

De første kunstige meldinger er udelukkende for at få kontrakten på den stærke sanshånd. De efterfølgende meldinger bruges af Svarer til at finde ud af, hvor højt der skal meldes.

I eks. 2 har Svarer rigeligt til udgangen med 6 kort i ♠-farven til makkers 2 kort samt 3 støttepoints for singleton i ♥. Svarer melder 2 ♥, hvortil sansåbner svarer 2 ♠, der af Svarer bliver forhøjet til 4 ♠.

I Eks. 3 Melder Svarer 2 ♦, hvortil sansåbner melder 2 ♥, der passes af Svarer.

Svarers 2. melding efter Transfer

Som nævnt stilles der overhovedet ikke styrkemæssige krav til Svarer ved anvendelsen af Transfer. Svarer har derfor mange muligheder i sin 2.melderunde:

Pas:	Med 0-7 Hp meldes blot pas, da udgang er usandsynlig.
2 ut:	Med 8-9 Hp og præcis 5 kort i major meldes 2 ut som invitation til udgang i den overførte trumffarve eller sans. Med 3 kort i trumffarven og tillæg melder Åbner udgangen.
3 ut:	Med 10 – 15 Hp og præcis 5 kort i major meldes 3 ut. Åbner vælger udgangen.
3 ♥/3 ♠:	Der inviteres til udgang, nu med mindst 6 kort i major.
4 ♥/4 ♠:	Stopmeldinger med mindst 6 kort i den overførte majorfarve.
Ny farve:	Ny farve på 3-trinnet (min. 4+ kort) er efter almindelige meldeprincipper krav til udgang.

Såvel Stayman som Jacoby overføringsmeldinger – Transfer - kan indføres i grundsystemet stort set uden negative konsekvenser. Et lille tab er det, at man ikke kan bruge 2 ♣ og 2 ♦ som naturlige stopmeldinger. Enten må man melde pas til 1 ut – eller via 2 ♠ få overført til 3 ♣, der om nødvendigt flyttes til 3 ♦. Hvis man ikke kan vinde mere end 2 ♣ eller 2 ♦, er der alligevel stor chance for, at modparten vil kunne spille 8 stik i en af majorfarverne, så tabet af de 2 meldinger er mindre end fordelene ved Stayman og Transfer.

De, der ønsker yderligere uddybning samt flere muligheder bør læse om konventionerne på <http://bridge.kromann.info>. Her er de direkte links til [Stayman](#) og [Transfers](#).

Superfit

Det ovenfor nævnte råd om, at sansåbner ikke bør tænke - men blot som et relæ besvare en transfer med farven over - bør tages med et gran salt:

Man bør sammen aftale at melde superfit ved at sansåbner springer en gang, hvis han har en særlig velegnet hånd: Minimum 4 kort i overføringsfarven og maksimum styrke. Her er et eksempel:

Åbner	Svarer
♠ E K 7 6	♠ B T 8 3 2
♥ E 8 7 6	♥ 3
♦ D T 5	♦ E 9 4 3
♣ K 8	♣ D 7 2
1ut	2♥
?	

Hvis Åbner her blot melder 2♠ vil Svarer jo kunne passe til det. Men det er at undervurdere hændernes samlede styrke. Åbner bør i stedet melde 3♠ og dermed vise Svarer, at han har ramt en sort olie kilde.

Øvelser: Din makker åbner med 1 ut. Hvad melder du som Svarer på følgende hænder:

Eks. 8	Eks. 9	Eks. 10	Eks. 11	Eks. 12
♠ E 9 ♥ 6 5 3 ♦ D B T 6 7 ♣ B T 3	♠ D 8 ♥ 9 6 5 ♦ E K D 8 7 4 ♣ 4 2	♠ E D 9 ♥ K 9 7 4 2 ♦ D 5 4 2 ♣ 8	♠ E 8 ♥ K D B 9 5 2 ♦ 8 2 ♣ T 3 2	♠ E D T 9 ♥ E K 6 5 ♦ 8 7 ♣ B 9 8

Svar:

Du åbner med 1 ut. Til eks. 13 og 14 svarer din makker 2 ♣. Hvad melder du nu som Åbner?
Til eks. 15 – 17 svarer din makker 2 ♦ på din åbning 1 ut. Hvad melder du så ?

Eks. 13	Eks. 14	Eks. 15	Eks. 16	Eks. 17
♠ K D 9 2	♠ E B 8	♠ E T 9	♠ 6 5	♠ E D T 9
♥ D 8	♥ 9 6 5	♥ K D	♥ E D 5	♥ E K T 8
♦ E D 4 3	♦ E B 9 4	♦ K D 7	♦ K B 8 2	♦ B 7
♣ D 9 8	♣ E K 6	♣ B T 5 6 4	♣ E B 3 2	♣ K 9 8

Svar:

Svarene på disse øvelser får du på torsdag.

♠ ♥ ♦ ♣
God fornøjelse
Torben